

vedkommende rets præsident og ved undersøgelsesret og byret af dommeren.

Som følge af forslaget om, at alle byretter fremover vil være ledet af en præsident med undtagelse af retten på Bornholm, jf. forslaget til retsplejelovens §§ 9 og 10 (lovforslagets § 1, nr. 3), foreslås det, at forsvarere i alle tilfælde beskikkes af vedkommende retspræsident (på Bornholm af dommeren). Betegnelsen »undersøgelsesret«, der anvendes i den gældende bestemmelse, er ikke medtaget, jf. lovforslagets § 1, nr. 122, og bemærkningerne hertil, og Handelsretten (tidligere Sø- og Handelsretten) er ikke nævnt i bestemmelsen som følge af forslaget om, at Handelsretten ikke skal behandle straffesager, jf. forslaget til retsplejelovens § 15 (lovforslaget § 1, nr. 3).

Til nr. 128 (§ 735, stk. 2)

Bestemmelsen i retsplejelovens § 735, stk. 2, vedrører beskikkelse af forsvarere i landsretssager i første instans. Da der efter lovforslaget ikke længere vil være straffesager, der skal behandles ved landsret i første instans, jf. forslaget til retsplejelovens § 686, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 113), foreslås bestemmelsen ophævet.

Til nr. 129 (overskriften til fjerde bog, andet afsnit)

Det foreslås at ændre overskriften til retsplejelovens fjerde bog, andet afsnit, fra »Sagens forberedelse, inden tiltale rejses« til »Efterforskning, tvangsindgreb m.v.«, som er en mere dækkende overskrift for reglerne i dette afsnit, bl.a. fordi nogle af reglerne også finder anvendelse efter, at der er rejst tiltale.

Til nr. 130 (§ 748, stk. 8-10)

Forslaget angår sigtedes, forsvarerens og anklagegens deltagelse i retsmøder ved anvendelse af telekommunikation med billede i retsmøder under efterforskningen af en straffesag. Parterne vil ikke kunne deltage i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation *uden* billede.

Forslaget omfatter bl.a. retsmøder, hvor der skal tages stilling til anvendelsen af straffeprocessuelle tvangsindgreb, og retsmøder, hvor der sker anteciperet bevisførelse (dvs. bevisførelse før hovedforhandlingen).

Forslaget omfatter ikke grundlovsforhør, jf. *stk. 8, 4. pkt.* Der henvises i den forbindelse til den foreslåede § 32 c i retsplejeloven (lovforslagets § 1, nr. 7) og bemærkningerne hertil. Forslaget omfatter derimod retsmøder, hvor der skal tages stilling til, om sigtede eller tiltalte fortsat skal være varetægtsfængslet.

Det foreslås i *stk. 8*, at retten kan tillade, at sigtede deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommu-

nikation med billede, hvis sigtedes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig. Det vil bero på en konkret vurdering, om tiltaltes tilstedeværelse i retten er nødvendig. Deltagelse ved anvendelse af telekommunikation vil altid være frivillig for sigtede. I lovteksten benyttes ordet »sigtede« af hensyn til sammenhængen med resten af § 748, men forslaget gælder også, når tiltale er rejst.

2. pkt. bestemmer, at hvis sigtede skal afgive forklaring i retsmødet, skal telekommunikationen gennemføres efter fremgangsmåden i den foreslåede § 192 (jf. lovforslagets § 1, nr. 68). Sigtede skal således indkaldes til at møde for – eller, hvis sigtede er frihedsberøvet, fremstilles for – en ret, en offentlig myndighed med bemyndigelse eller en fysisk eller juridisk person med autorisation til at stille kommunikationsmidler til rådighed til brug for telekommunikation med billede i retssager. Dette sikrer, at sigtede ikke utilbørligt påvirkes (eller »suffleres«) under afhøringen.

Skal der afgives forklaring af medsigtede eller af et vidne eller en syns- og skønsmand (enten ved fremmøde i retten eller ved anvendelse af telekommunikation), gælder yderligere den foreslåede § 32 d i retsplejeloven (lovforslagets § 1, nr. 7). Selv om sigtede ikke selv skal afgive forklaring, forudsætter sigtedes deltagelse i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation med billede derfor i denne situation under alle omstændigheder, at fremgangsmåden i den foreslåede § 192 følges, eller at sigtede er ledsaget af en advokat.

3. pkt. bestemmer, at når sigtede deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation, skal en eventuel forsvarer som udgangspunkt være ved den sigtedes side og dermed ligeledes deltage i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation. Sigtede har krav på at kunne kommunikere direkte med forsvareren, uden at nogen overhører samtalen, og forsvarerens fysiske tilstedeværelse er i det hele taget en bedre støtte for sigtede, end når forsvareren optræder som et billede på en skærm. Hvis retten finder det ubetænkeligt, at forsvareren i stedet møder frem i retten, bør der dog være mulighed herfor. Det kan i den forbindelse eventuelt tillægges betydning, at det altid er frivilligt for sigtede, om denne ønsker at deltage ved anvendelse af telekommunikation.

4. pkt. undtager grundlovsforhør fra muligheden for, at sigtede deltager ved anvendelse af telekommunikation. En videofremstilling kan således efter lovforslaget ikke opfylde kravet om, at en anholdt, der ikke forinden er løsladt, inden 24 timer skal stilles for en dommer. I de tilfælde, hvor et grundlovsforhør efter gældende ret kan afholdes uden sigtedes tilstede-